

1 Vebs with dative: revision. Match numbered and lettered part. Put the lettered part to the dative form.

M: → ovi // i (ř, č, š, tel)

F: KA → CE; A → Ě; E → I

1. Když chci mluvit s rodinou, **G**
2. Když jdu pozdě na lekci, **B**
3. Sestra pracuje v nemocnici a **C**
4. Když mluví pomalu, **E**
5. Když má narozeniny, **A**
6. Když dělám o víkendu doma party, **D**
7. Když nerozumí, **F**

- A. **dám TATÍNKOVI** (tatínek) nové hodinky.
- B. **omluvím se UČITELI** (učitel).
- C. **pomáhá tam PACIENTOVI** (pacient) a **PACIENTCE** (pacientka).
- D. **pošlu KAMARÁDCE** (kamarádka) email.
- E. **rozumím i BABIČCE** (babička).
- F. učitelka **vysvětlí STUDENTOVI** (student) ten problém.
- G. **zatelefonuju MAMINCE** (maminka).

- **Omlouvám se**, jdu pozdě, protože jsem zaspal; protože byla zácpa.

2 Choose the most suitable verb. Use it in a sentence in the correct form and tense.

děkovat – koupit – omluvit se – pomáhat – poslat – říct – smát se – vysvětlit

děkuju = I say „thank you“ – koupím (to buy) – omluvím se (say sorry) – pomáhám (help) – pošlu (send) – řeknu (say) – směju se (I laugh) – vysvětlím (to explain)

1. Petr se **OMLUVÍ (FUTURE) / OMLUVIL (PAST)** učiteli, protože zapomněl domácí úkol.
2. Sestry v nemocnici **POMÁHAJÍ** pacientovi s hygienou.
3. (já) **DĚKUJU / DĚKUJI** vám. – Není zač.
4. Když se dívám na dobrou komedii, často se **SMĚJU**.
 - a. Čemu se smějete? Komedii, filmu...
 - b. Komu se smějete? Petrovi, Davidovi, kamarádovi, kamarádce, babičce, profesorce, profesorovi
5. Co ti **ŘEKL** Petr? — Nic, neměl čas.
6. Už jsi mi **POSLAL/A** ten email? – Ještě ne, neměl jsem čas.
7. Nerozumím tomu, můžeš mi to **VYSVĚTLIT** ještě jednou?
8. Můj telefon nefungoval, proto jsem si **KOUPIL** nový.

3 | **Genitive** (incl adjectives) after nouns. Work in groups. Brainstorm the answers. Use the genitive.

Odkud jste? Z Jordánska < O. Ze Sudánu. Z Egypta. Anglie = z Anglie; z Jamajky < A

Theory: if you have [**anything 1**] **OF** [**anything 2**], the [**anything 1**] can take any case, but [**anything 2**] always takes the genitive.

Example: **bolest** (1) **hlavy, břicha, žaludku** (2); **zánět** (1) **nosohltanu, zubu, slepého střeva** (2), **rakovina** (1) **slinivky, prsu** (2); **vyšetření** (1) **srdce, konečníku, pacienta, krve** (2)

BEWARE!!!! SINGULAR ONLY

- rakovina **plic** (< plíce, pl.), **jater** (pl.),
- bolest **zad** (< záda, pl.), **očí** (oči), **rukou** (pl.)
- zánět **průdušek** (< průdušky, pl.), **spojivek** (pl.)

zánět (inflammation): **KRKU, ŽALUDEKU, MOZKU, STŘEDNÍHO UCHA, SLEPÉHO STŘEVA, LEDVINY**

rakovina (cancer): **MOZKU, PROSTATY, ŽALUDKU, SLEPÉHO STŘEVA, TENKÉHO STŘEVA, KONEČNÍKU, TLUSTÉHO STŘEVA, DĚLOHY, PRSU, KŮŽE, JAZYKU,**

vyšetření (examination): **PROSTATY, NOSU, SRDCE, PLIC (PL.), OČÍ (PL.), KRVE (< KREV)**

vzorek (sample): **KRVE, MOČI/MOČE, HOVÍNKA (HOVÍNKO: POO) = STOLICE;**

onemocnění (sickness/disease): **SRDCE, LEDVIN (PL.), SLINIVKY (BŘIŠNÍ), DÝCHACÍHO TRAKTU, STŘEV (PL.): TLUSTÉHO/TENKÉHO/SLEPÉHO STŘEVA**

4| Work in groups. Answer these questions (TM, U5/2):

1. Jaké **dětské nemoci** jste měl/a?
 - a. Nevím.
 - b. Nepamatuju si.
 - c. plané neštovice, spalničky, průšnice, zarděnky, spála
2. Jak se teď cítíte?
3. Jste unavený/á?
4. Měl/a jste někdy nějakou **vážnou nemoc**?
 - a. Nic.
 - b. Žádnou vážnou nemoc.
 - c. Rakovinu
 - d. Zánět mozkových blan (encefalitida)
 - e. Diabetes = **cukrovka**
 - f. Zápal plic
5. Jaké nemoci byly **ve vaší rodině**?
 - a. Cukrovka
 - b. **Hloupost**: stupidity; to je vrozená nemoc, nebo získaná?

- c. **Onemocnění srdce:** mrtvice, arytmie...
- d. **rakovina**

Dětské nemoci: plané neštovice, spalničky, příušnice, zarděnky, spála

Nemoci v dětství: angína, zánět středního ucha

6 | Fill in one word

1. Dědeček má **BÉRCOVÝ / ŽALUDEČNÍ / JÍCNOVÝ** vřed.
 - a. **Vřed:** ulcer
2. Babička špatně vidí, má **ŠEDÝ / ZELENÝ** zákal.
3. Bolí to, když močím. – Máte **ZÁNĚT** močového měchýře.
4. To bude **tumor**. – Myslíte, že mám **NÁDOR / RAKOVINU**?
5. Nemůžu dýchat (=breathe), mám **ZÁPAL PLIC / COVID / DUŠNOST**.
 - a. Zemřít **na covid** × zemřít **s covidem**.
 - b. **Vysoká škola života** = Univerzita života
6. Dědeček zemřel na srdeční **SELHÁNÍ**.
7. Otec se léčí na psychiatrii, má **bipolární afektivní PORUCHA**.
8. Můj syn má často zánět **STŘEDNÍHO** ucha.
9. Pane doktore, mám **všude vyrážku** a jsem unavená. – Máte pásový **OPAR**.
10. Pořád mě bolí hlava, často mám dokonce **MIGRÉNU**.

7 | Match the most suitable expressions. There are 2 expressions that you do NOT need

1. Zánět SPOJIVEK	A. opar
2. roztroušená SKLERÓZA	B. nemoci
3. průběh NEMOCI	C. kašel
4. žlučnickové KAMENY	D. z povolání
5. pásový OPAR	E. vada
6. srdeční VADA	F. prognózu
7. kapky DO NOSU	G. do nosu
8. černý KAŠEL	H. skleróza
	I. spojivek
	J. kameny

8 | Technology and communication (U 15/1).

121/2 – Konverzace

9 | Další otázky

Jaké další technologie znáte?

10 | Homework

- ROPOTs
- study TM U6 Pain